

10.2.2009

Dnro 2065/4/07

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jukka Lindstedt

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Pasi Pölönen

DIPLOMAATTIAJONEUVON VALOKUVAAMINEN

1 KANTELU

Pyysitte kirjeessänne eduskunnan oikeusasiamiestä tutkimaan Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen menettelyä. Kerroitte ottaneenne 20.6.2007 valokuvia diplomaattiautosta Kampin kauppakeskuksen edessä Helsingissä. Auton kuljettaja tuli ulos autosta ja kielsi valokuvaamisen. Jatketuanne kuvien ottamista paikalle tuli kaksi poliisimiestä (ylikonstaapeli A ja vanhempi konstaapeli B), jotka ilmoittivat, että kuvia ei saa ottaa auton sisään siten, että autossa oleva henkilö on kuvasta tunnistettavissa. Poliisimiesten mukaan ainoastaan kaukaa otettavia yleiskuvia saa ottaa. Poliisit perustelivat asiaa sillä, että ajoneuvo nauttii rajoitettua yksityisyyden suojaa. Pyysitte oikeusasiamiestä tutkimaan, menettelivätkö poliisimiehet oikein.

2 SELVITYS

Pyysin kantelun johdosta sisäasiainministeriön poliisiosastolta lausuntoa ja selvitystä. Pyysin kiinnittämään huomiota erityisesti kuvaamiskiellon perusteltavuuteen yksityisyyden suojan ja toisaalta sananvapauden toteutumisen näkökulmasta. Lisäksi pyysin kiinnittämään huomiota kuvaamiskiellon perusteltavuuteen diplomaattisten erioikeuksien ja vapauksien näkökulmasta (jota on ohjeistettu sisäasiainministeriön ohjeessa - - -). Viimeksi mainitussa suhteessa pyysin kannanottoa siitä, minkä asteisesta diplomaattisesta koskemattomuudesta tässä tapauksessa oli kyse ja miten seikasta on mahdollisesti varmistauduttu. Pyysin lisäksi ottamaan kantaa siihen, voidaanko julkisella paikalla olevaan ajoneuvoon – joka ei ilmeisestikään voi kuulua esimerkiksi rikoslain 24 luvun 6 §:ssä säädetyn salakatselun soveltamisalan piiriin – kohdistuvaa valokuvauskieltoa perustella esimerkiksi sillä, että kyse olisi diplomaattisen edustajan arvoon kohdistuvasta loukkauksesta, tai diplomaattista koskemattomuutta nauttivaan kulkuneuvoon kohdistuvan luvattoman tunkeutumisen estämisestä.

3 RATKAISU

3.1 Oikeusohjeita

Suomen perustuslain (731/1999) 10 §:n 1 momentin mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla.

Perustuslain 12 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämät-

tä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Lailla voidaan säätää kuvaohjelmia koskevia lasten suojelemiseksi välttämättömiä rajoituksia.

Diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (18.4.1961; saatettu Suomessa voimaan asetuksella 4/1970) 1 artiklan mukaan edustuston tiloilla tarkoitetaan omistusoikeudesta riippumatta rakennuksia tai niiden osia sekä niihin liittyvää maa-aluetta, joita käytetään edustuston tarkoituksiin, mukaan luettuna edustuston päällikön asunto.

Wienin yleissopimuksen 22 artiklan 2 kohdan mukaan vastaanottajavaltion erityinen velvollisuus on ryhtyä kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin edustuston suojelemiseksi sinne tunkeutumiselta ja vahingonteolta sekä sen estämiseksi, että edustuston rauhaa häiritään tai sen arvovaltaa vahingoitetaan. 22 artiklan 3 kohdan mukaan edustuston tilat, niiden kalustus ja muu niissä oleva omaisuus sekä edustuston kuljetusvälineet ovat vapautetut etsinnästä, pakko-otosta, takavarikoinnista tai täytännönpanotoimenpiteistä.

Wienin yleissopimuksen 29 artiklan mukaan diplomaattisen edustajan henkilö on koskematon. Häntä ei saa pidättää eikä hänen vapauttaan saa muutoinkaan riistää. Häntä on kohdeltava asiaankuuluvan kunnioittavasti ja sopivin tavoin estettävä hänen henkilöönsä, vapauteensa ja arvoonsa kohdistuvat loukkaukset.

Sisäasiainministeriö on antanut 12.1.2005 diplomaattien erioikeuksia ja vapauksia koskevan ohjeen (Nro ---). Siinä kansainvälistä suojelua nauttivalla henkilöllä tarkoitetaan muun muassa jokaista valtion edustajaa tai virkamiestä tahi jokaista hallitustenvälisen kansainvälisen järjestön virkamiestä tai muuta edustajaa, joka häneen, hänen virkahuoneistoonsa, yksityisasuntoonsa tahi kulkuneuvoonsa kohdistuneen rikoksen tekohetkellä tai tekopaikassa on kansainvälisen oikeuden mukaan oikeutettu saamaan erityissuojelua jokaista hänen ruumiilliseen koskemattomuuteensa, henkilökohtaiseen vapauteensa tahi arvoonsa kohdistuvaa hyökkäystä vastaan, sekä hänen talouteensa kuuluvia perheenjäseniä. Ohjeen mukaan edustuston tiloihin rinnastetaan myös edustuston tai diplomaattista koskemattomuutta nauttivan henkilön ajoneuvo.

3.2

Selvitysten sisältö

Sisäasiainministeriön poliisiosasto katsoi lausunnossaan, että autoa ei ole määritelty kotirauhan suojaa nauttivaksi paikaksi eikä myöskään rikoslain 24 luvun 3 §:ssä mainituksi tilaksi. Kuitenkin sisäasiainministeriön diplomaattista suojaa koskevassa ohjeessa auto rinnastetaan edustuston tiloihin. Lausunnon mukaan jos kuvaamisen kohteena on vain auto, ei kyse voi olla rikoslain 24 luvun 6 §:ssä tarkoitettusta salakatselusta. Sisäasiainministeriö katsoi, että Teillä oli kuvaamiseen liittyvän yksityisyyden suojan ja sananvapauden säännösten perusteella oikeus auton ja sen sisällä olevien henkilöiden kuvaamiseen.

Sisäasiainministeriö totesi, että diplomaattien erioikeuksia ja vapauksia koskevan ministeriön vuonna 2005 antaman ohjeen (- - -) mukaan erioikeuksilla ja vapauksilla on pyritty suojaamaan toisaalta edustajan henkilökohtaista vapautta (kansainvälinen suojelu) ja toisaalta vapauttamaan tämä sellaisista lähinnä taloudellisuonteisista velvoitteista, jotka vastaanottajavaltio muutoin kohdistaa sen alueella oleviin henkilöihin (erioikeudet). Erioikeuksien ja vapauksien tarkoituksena ei ole hyödyttää yksilöä vaan taata valtiota edustavien diplomaattisten edustustojen tehtävien tehokas hoitaminen.

Edustuston henkilökuntaan kuuluvista diplomaattisella henkilökunnalla on täydellisin ja edustuston jäsenen yksityisellä palvelijalla heikoin koskemattomuuden suoja. Diplomaattisen edustajan henkilö

on koskematon. Hänen vapauttaan ei saa riistää, ja häntä on kohdeltava asiaankuuluvan kunnioittavasti ja sopivin tavoin estettävä hänen henkilöönsä, vapauteensa ja arvoonsa kohdistuvat loukkaukset.

Myös edustuston tilat ovat loukkaamattomat. Edustuston tiloihin rinnastetaan myös edustuston ja diplomaattista koskemattomuutta nauttivan henkilön ajoneuvo, jonka sisätiloja ei saa liikenteessä tarkastaa. Vastaanottajavaltiolla on erityinen velvollisuus ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin edustuston suojelemiseksi sinne tunkeutumiselta ja vahingonteolta sekä sen estämiseksi, että edustuston rauhaa häiritään tai sen arvovaltaa vahingoitetaan. Rauhallisiin mielenilmaisuihin on suhtauduttava suvaitsevaisesti, mutta kohtuuttoman häiritsevään meluamiseen ja esimerkiksi esineiden heittelemiseen edustuston alueelle tulee puuttua. Lausunnon mukaan kohtuuttoman haitan raja on käytännössä diplomaattisten edustustojen kohdalla kulkenut muita alempana.

Sisäasiainministeriö totesi, että mahdolliset edustuston omat näkemykset arvioitaessa etäisyyttä, rauhan häiritsemistä tai arvovallan vahingoittamista tulee ottaa huomioon, mutta poliisi kuitenkin harmitsee ja päättää toimenpiteistään neuvoteltuaan tarvittaessa myös ulkoasiainministeriön edustajan kanssa.

Lausunnossa katsottiin, että autossa olevien henkilöiden tai esineiden kuvaaminen ei ole diplomaattisen koskemattomuuden omaavien eikä muidenkaan henkilöiden kohdalla tavanomaista. Tästä syystä se voidaan kokea yksityisyyttä, omaisuutta tai turvallisuutta loukkaavana uhkana tai häiriönä. Sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan kuvaaminen käsillä olevassa tapauksessa on voitu kokea edustuston tiloja ja auton kuljettajaa koskevana loukkauksena.

Sisäasiainministeriö katsoi lausunnossaan, että käsillä olevassa asiassa poliisipartion saaman tehtävän mukaan diplomaattitunnuksilla varustettua ajoneuvoa oli häiritty valokuvaamalla sitä lähietäisyydeltä. Auton kuljettaja oli joutunut nousemaan autosta ulos ja kehottamaan Teitä poistumaan. Selvityksen mukaan olitte jatkanut kuvaamista kiellosta huolimatta ja kuvannut myös auton sisälle kuljettajan oven kohdalta noin askeleen etäisyydeltä ajoneuvosta. Tällöin ajoneuvon sisätilat yksityiskohtineen sekä kuljettaja olivat helposti tallennettavissa.

Lausunnossa katsottiin, että toiminnallaan kuvaaja aiheutti häiriötä ainakin auton kuljettajana toimineelle henkilölle. Ministeriön näkemyksen mukaan on mahdollista, että kuvaamista voitaisiin joissakin tapauksissa pitää myös järjestyslain (612/2003) 3 §:n mukaisena yleisen järjestyksen ja turvallisuuden vaarantamisena.

Sisäasiainministeriö viittasi lausunnossaan myös poliisilain (493/1995) 20 §:ään, jonka 1 momentin mukaan poliisimiehellä on oikeus poistaa paikalta henkilö, jos hänen uhkauksistaan tai muusta käyttäytymisestään voidaan päätellä, että hän todennäköisesti syyllistyisi henkeen, terveyteen, vapauteen, kotirauhaan tai omaisuuteen kohdistuvaan rikokseen. Säännöksen 2 momentin mukaan henkilö saadaan poistaa paikalta myös, jos hän käyttäytymisellään aiheuttaa taikka hänen uhkaustensa tai muun käyttäytymisensä ja aiemman käyttäytymisensä perusteella vastaavassa tilanteessa on todennäköistä, että hän aiheuttaa huomattavaa häiriötä tai välitöntä vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle.

Lausuntonaan sisäasiainministeriön poliisiosasto katsoi, että poliisimiehet ovat toimineet harkintavaltansa rajoissa neuvoessaan tai kehottaessaan kuvaajaa olemaan kuvaamatta lähietäisyydeltä. Neuvoa tai kehotusta ei voida ministeriön näkemyksen mukaan pitää kohtuuttomana tuossa tilanteessa edustuston henkilön esittämät käsitykset ja kuvaamisen kieltäminen huomioon ottaen.

Sisäasiainministeriön poliisiosaston käsityksen mukaan julkisella paikalla olevan edustuston ja diplomaattista koskemattomuutta nauttivan henkilön ajoneuvo voidaan rinnastaa edustuston tiloihin, jonka loukkaamattomuuden takaaminen ja rauhan häiritsemisen estäminen kuuluvat poliisin tehtäviin. Kohtuuttoman haitan raja kuvaamisessa on voinut ylittyä viimeistään kuvaamisen edelleen jatkuttua ja tultua häiritsevämmäksi ja auton kuljettajana toimineen henkilön jouduttua tämän vuoksi kieltämään kuvaamisen. Lisäksi on huomattava, että kuvaaminen oli tapahtunut tuntemattoman henkilön toimesta, se oli alkanut ennalta-arvaamattomasti ja sitä oli tehty myös aivan auton vierestä, jolloin se oli kohdistunut muun muassa auton kuljettajaan ja auton sisätiloissa mahdollisesti olleisiin yksittäisiin esineisiin. Tämän kaltaista kuvaamista voidaan ministeriön mukaan yleisestikin pitää jossakin määrin yksityisyyttä loukkaavana ja häiriötä aiheuttavana menettelynä, vaikka se ei täyttäisikään minkään rikoksen tunnusmerkistöä.

Selvityksen mukaan ajoneuvo oli ollut diplomaattista koskemattomuutta nauttivan A-luokan henkilökortin omaavan henkilön käytössä henkilön ollessa kuitenkin tilapäisesti poissa autosta. Asia oli selvitetty kuljettajalta kysymällä ja rekisterikilven tunnuksien perusteella. Selvityksistä ei käy ilmi, nauttiko ajoneuvon kuljettaja jonkinasteista diplomaattista koskemattomuutta.

Helsingin kihlakunnan poliisilaitos katsoi lausunnossaan, että poliisin toimenpiteitä harkittaessa on otettava huomioon edustuston omat näkemykset rauhan häiritsemisestä ja arvovallan vahingoittamisesta. Tässä tapauksessa poliisilaitos korosti sitä, että edustuston henkilökuntaan kuuluva autonkuljettaja katsoi aiheelliseksi pyytää poliisipartion paikalle. Kuljettaja on syystä tai toisesta katsonut, että ajoneuvon kuvaaminen lähietäisyydeltä ei ole ollut soveliaista. Esitettyjä perusteita poliisi ei välttämättä edes pysty tarkistamaan.

Yleisesti ottaen poliisilaitos piti mahdollisena, että valokuvaamisella voidaan yksittäistapauksessa vahingoittaa diplomaattista koskemattomuutta nauttivan henkilön arvovaltaa. Toisaalta on otettava huomioon, ettei tuntemattoman valokuvaajan tarkoituksena pystytä etukäteen tietämään tai välttämättä selvittämään. Siten on poliisilaitoksen näkemyksen mukaan mahdollista, että tapauksen kaltaisissa olosuhteissa saattaisivat tulla sovellettavaksi ainakin Wienin diplomaattisia suhteita koskevan yleissopimuksen 22 artiklan 2 kohdan muut perusteet (tunkeutuminen/vahingonteko/häirintä). Lausunnonantaja katsoi, että poliisipartio on tässä tapauksessa toiminut täysin asianmukaisesti annettuja ohjeita noudattaen.

Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen keskustan poliisipiiri totesi lausunnossaan, että tapauksessa hätäkeskus oli antanut poliisipartiolle hoidettavaksi yksittäisen sen toimivaltaan kuuluvan tehtävän. Poliisipartiolla oli siksi poliisilain 10 §:n mukainen oikeus saada henkilötiedot diplomaattitunnuksellista autoa läheltä kuvanneelta henkilöltä, joka myönsi kuvanneensa diplomaattiautoa. Henkilöllisyyden selvittämisen jälkeen henkilö poistui omatoimisesti paikalta. Tätä ermen henkilölle oli kerrottu lähikuvaamisen kiellon perusteet ja neuvottu ottamaan kuvia kauempaa.

Keskustan poliisipiiri lausui, että käsillä olevassa tapauksessa diplomaattista suojaa nauttinut ajoneuvo kuului A-luokan henkilökortin omaavalle diplomaatille. Asiasta varmistuttiin kuljettajan kertoman ja ajoneuvon rekisteritunnuksen perusteella. Poliisipartiolla ei ollut syytä epäillä, että diplomaattiajoneuvon kuljettaja olisi kertonut tietoisesti vääriä informaatiota. Lausunnossa todettiin, että diplomaattista suojaa nauttivan henkilön käytössä oleva ajoneuvo nauttii samaa erityistä suojaa.

Poliisilla ei ole toimivaltuutta tarkastaa diplomaattista suojaa nauttivan henkilön ajoneuvoa liikenteessä. Lausunnon mukaan tästä seuraa se, ettei myöskään yksittäinen henkilö voi ryhtyä lähikuvaamisen kautta ajoneuvon sisätilojen tarkastamiseen. Ajoneuvon sisätiloissa voi olla diplomaattista suojaa nauttivan henkilön henkilökohtaisia tavaroita, asiakirjoja tai muita vastaavia esineitä, joiden yksilöivä

tunnistaminen loukkaa diplomaattisen edustajan arvoa ja kunniaa. Tässä tapauksessa kuvaaminen on tapahtunut sellaiselta lähietäisyydeltä, että mainittu loukkausmahdollisuus on ollut erittäin ilmeinen ja haluttaessa toteutettavissa. Lisäksi itse suojaa nauttiva henkilö oli tapahtumapaikan läheisyydessä ja tulossa ajoneuvollensa minä hetkenä tahansa.

Keskustan poliisipiirin näkemyksen mukaan poliisipartiolla on ollut syytä epäillä, että kuvia voitaisiin käyttää diplomaattista edustajaa loukkaavassa tarkoituksessa, koska yleisen käytännön mukaan yksittäisillä ihmisillä ei ole tapana valokuvata ajoneuvojen sisätiloja ilman jotain erityistä tarkoitusta, varsinkin kun kyseessä on diplomaattista suojaa nauttiva ajoneuvo. Tässä tapauksessa valokuvaajan kuvaamistarkoitus jäi epäselväksi. Lausunnossa katsottiin poliisipartion toimineen oikein ja edistyneen sovinnollisuutta ja sananvapautta ohjaamalla valokuvaajan kuvaamaan diplomaattiajoneuvoa kauempaa.

Ylikonstaapeli A kertoi selvityksessään, että kantelussa mainitun tapahtuman sattuessa 20.7.2007 hän oli liikkeellä yhdessä vanhempi konstaapeli B:n kanssa virkapukuisena partiona. A toimi partion kenttäjohtajana. He saivat tehtävän Kampintorille, missä alkutietojen mukaan diplomaattitunnuksilla varustettua ajoneuvoa - - - oli häiritty valokuvaamalla läheltä.

Selvityksen mukaan ajoneuvon kuljettaja kertoi, että hän odotti lähistöllä olevaa - - - lähetystön diplomaattisen henkilökunnan jäsentä, joka saattoi palata ajoneuville millä hetkellä tahansa. Kuljettajan mukaan kyseessä oli lähetystön arvojärjestyksessä heti suurlähettiläästä seuraava henkilö.

Ylikonstaapeli A kertoi, että paikalle oli tullut mieshenkilö, joka alkoi kuvata kyseistä ajoneuvoa eri kulmista ja etäisyyksiltä. Kuljettaja oli noussut ulos autosta ja kehottanut miestä poistumaan. Mies oli kuitenkin jatkanut kuvaamista ja kuvasi myös auton sisälle kuljettajan oven kohdalta noin askeleen etäisyydeltä ajoneuvosta. Tuolloin ajoneuvon sisätilat yksityiskohtineen sekä kuljettaja olivat helposti tallennettavissa. Hetken päästä mies poistui paikalta. Kuljettaja kertoi A:lle miehen tuntomerkit.

Selvityksen mukaan mies saapui hetken kuluttua takaisin paikalle. Puhuttaessa varmistui, että kyse oli samasta henkilöstä. Mies myönsi kuvanneensa autoa. Ylikonstaapeli A kertoi tarkistaneensa miehen henkilöllisyyden. A kertoi miehelle, että ajoneuvo nauttii suppeaa yksityisyyden suojausta. Tämän jälkeen kyseinen mies poistui omatoimisesti paikalta. A katsoi, että koska diplomaattista suojausta nauttivan henkilön saapumista takaisin ajoneuville ei voitu ennakoita, oli olemassa mahdollisuus edustajan arvoon kohdistuvaan loukkaukseen.

Vanhempi konstaapeli B yhtyi omassa selvityksessään ylikonstaapeli A:n esittämään.

3.3

Kannanotto

Poliisilain 26 §:n mukaisen käskyvallan käyttäminen edellyttää muuhun säännökseen perustuvaa toimivaltaa kysymyksessä olevan tehtävän suorittamiseen. Poliisimiehellä ei ole yleistä, pelkästään tehtäväpiiristä johtuvaa oikeutta antaa kansalaisia sitovia määräyksiä. Tässä asiassa poliisilla on ollut toimivalta käskyvallan käyttämiseen poliisilain 20 §:n perusteella.

Sananvapauteen kuuluvan kuvaamisen ja kielletyn kuvaamisen rajanveto on tehty rikoslain 24 luvun 6 §:ssä. Kuten jo selvitys- ja lausuntopyynnössäni katsoin, asiassa on selvää, että valokuvaaminen käsillä olevassa tapauksessa ei ole ollut rikoslain salakatselusäännöksessä tarkoitettua. Yhdyn sisäasiainministeriön näkemykseen myös siinä, että ajoneuvon kuvaaminen käsillä olevan asian olosuhteissa on ollut lähtökohtaisesti sallittua sananvapauden ja yksityisyyden suojan kannalta.

Koska kyse on kuitenkin ollut diplomaattista suojaa nauttivasta kohteesta, on poliisin tullut ottaavakuvaamisen sallittavuutta arvioidessaan huomioon myös diplomaattiseen suojaan ja erivapauksiin liittyvät erityiskysymykset. Wienin yleissopimuksen 22 artiklan mukaan vastaanottajavaltiolla on erityinen velvollisuus ryhtyä kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin muun muassa sen estämiseksi, että edustuston rauhaa häiritään tai sen arvovaltaa vahingoitetaan. Edustuston tiloihin on katsottu rinnastuvan myös edustuston tai diplomaattista koskemattomuutta nauttivan henkilön ajoneuvo.

Nähdäkseni diplomaattiajoneuvon sisälle suuntautuvailman ajoneuvon haltijan lupaa tapahtuvakuvaaminen on mahdollista tulkita edustuston rauhan häiritsemiseksi. Sisäasiainministeriön ohjeen - - mukaan rauhan häiritsemisen arvioinnissa on otettava huomioon edustuston omat näkemykset. Tässä asiassa diplomaattiajoneuvon kuljettajan näkemys asiasta on ollut selvä, ja poliisipartio on ottanut näkemyksen huomioon.

Totean, että valokuvaaminen voi olla relevanttia paitsi perustuslain 12 §:ssä turvatun sananvapauden toteuttamisen kannalta, myös perustuslain 10 §:ssä turvatun yksityisyyden suojan kannalta. Tässä tapauksessa yksityisyyden suojan toteutumisessa on otettava huomioon se, että kyse on ollut kansainvälistä suojelua nauttivasta kohteesta.

Sananvapauden suojan asteeseen vaikuttaa se, rajoittaako sananvapauden käyttäminen jotain toista perus- ja ihmisoikeutta (ks. Tiilikka, Päivi: Sananvapaus ja yksilönsuoja, 2007, s. 123). Kullakin perusoikeudella on olennainen sisältönsä, eräänlainen ydinalue, jonka piirissä se saa kollisiotilanteessa etusijan muihin perusoikeuksiin nähden (Tiilikka mts. 153). Sananvapauden ydinaluetta on valtiosääntöoikeudellisesti ajatellen yhteiskunnallissävytteinen (poliittisesti päämäärähakuinen) kansanvalan toteutukseen tähtäävä viestintä (ks. Saraviita: Suomalainen perusoikeusjärjestelmä, 2005, s. 390–391) ja ylipäätään yleisiä asioita koskeva julkinen keskustelu (ks. Pellonpää, Matti: Euroopan ihmisoikeussopimus, 2005, s. 484 ja 490–).

Tässä asiassa ei ole ollut kyse täydestä kuvaamiskiellosta, vaan ainoastaan lähietäisyydeltä tapahtuvan kuvaamisen kieltämisestä. Kielto tulee joka tapauksessa nähdä perustuslain 12 §:ssä turvatun sananvapauden käytön rajoituksena. Kuitenkaan kyse ei nähdäkseni ole ollut sananvapauden käytön ydinalueelle kohdistuvasta puuttumisesta. Pidän puuttumista kaiken kaikkiaan lievänä.

Diplomaattiajoneuvoon lähietäisyydeltä ja ajoneuvon sisälle suuntautuvan valokuvaamiskiellon antamiseen on nähdäkseni ollut lailliset perusteet käsillä olevassa asiassa. Diplomaatti- ja konsulisuh-teissa edellytettävä kansainvälinen suojelu on käsitykseni mukaan lainmukainen ja saamissani selvi-tyksissä ja lausunnoissa kuvatuissa olosuhteissa riittävä peruste perustuslain 12 §:ssä turvatun sa-nanvapauden – ja siten myös valokuvaamisen – käytön osittaiseksi rajoittamiseksi.

Käytettävissäni olevan aineiston valossa poliisipartio on toiminut asiassa poliisilain 2 §:n edellyttä-mällä asiallisesti, sovinnollisuutta edistäen ja oikeasuhtaisesti. Asia ei anna aiheutta toimenpiteilleni.